

Warszawa, 22 marca 2019 r.
KL/121/56/437/AZ/2019

Pan
Piotr Nowak
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 lutego 2019 r., znak: DR1.5101.14.2.2019, przedstawiam uwagi Konfederacji Lewiatan w przedmiocie potrzeby zmiany katalogu jednostek zobowiązanych do stosowania/mogących stosować MSR przy sporządzaniu skonsolidowanych lub jednostkowych sprawozdań finansowych.

Z poważaniem,

Henryka Bochniarz
Prezydent Konfederacji Lewiatan

W załączeniu:

Uwagi Konfederacji Lewiatan w przedmiocie potrzeby zmiany katalogu jednostek zobowiązanych do stosowania/mogących stosować MSR przy sporządzaniu skonsolidowanych lub jednostkowych sprawozdań finansowych.

Uwagi Konfederacji Lewiatan w przedmiocie potrzeby zmiany katalogu jednostek zobowiązanych do stosowania/mogących stosować MSR przy sporządzaniu skonsolidowanych lub jednostkowych sprawozdań finansowych.

1) Proponujemy rozszerzyć katalog jednostek mogących stosować/zobowiązanych do stosowania Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) przy sporządzaniu jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

Proponujemy, aby wszystkie jednostki, których odpowiedni organ podejmie wiążącą uchwałę w tym zakresie, mogły stosować MSR. Obserwujemy w praktyce wiele komplikacji związanych z ograniczeniem możliwości stosowania MSR w obecnie obowiązującej ustawie o rachunkowości. Dotyczy to w szczególności oddziałów przedsiębiorców zagranicznych, którzy swoje jednostkowe sprawozdania sporządzają zgodnie z krajowymi standardami rachunkowości, ale należą do grupy kapitałowej sporządzającej sprawozdania wg. MSR. Pomimo wielu argumentów przemawiających za stosowaniem MSR przy sporządzaniu sprawozdań finansowych oddziału w Polsce, w tym względów kosztowych, od strony prawnej takie rozwiązanie nie jest dopuszczone –oddział takiego przedsiębiorcy nie może skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 45 ust. 1b (przynależność do grupy kapitałowej) ani z możliwości przewidzianej w ust. 1e (przedsiębiorca zagraniczny sporządza sprawozdanie zgodnie z MSR).

Ponadto, widzimy potrzebę wprowadzenia obowiązku stosowania MSR przy sporządzaniu sprawozdań finansowych przez takie jednostki jak zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji. Podmioty te obok banków stanowią drugi istotny filar sektora finansowego, ale w przeciwieństwie do ogromnej większości banków w Polsce a także europejskich zakładów ubezpieczeń/reasekuracji nie sporządzają swoich sprawozdań wg MSR, co znacząco ogranicza porównywalność sprawozdań finansowych w ramach tego sektora gospodarki. Począwszy od roku 2022 rynek ubezpieczeń czeka wielka zmiana w zakresie sprawozdawczości finansowej ze względu na wejście w życie nowego standardu rachunkowości MSSF 17. Wprowadzenie nowych wymogów wprowadza ubezpieczeniową sprawozdawczość finansową na nowy poziom jakości oraz transparentności. Byłoby ogromną korzyścią dla polskiego sektora finansowego, polskich klientów-ubezpieczonych oraz innych użytkowników sprawozdań finansowych, aby mogli korzystać z tej rewolucji na równi ze swoimi europejskimi odpowiednikami.

Należy w tym miejscu wskazać, iż oprócz sprawozdań finansowych według PAS (ustawy o rachunkowości), zakłady ubezpieczeń sporządzają także:

- a) regularne raporty z danymi finansowymi do KNF – miesięczne i kwartalne –w oparciu o zasady PAS
- b) pakiety konsolidacyjne w ramach przynależności do danej grupy kapitałowej– jest to raportowanie oparte o MSR, zazwyczaj kwartalne
- c) regularne raporty danych o wypłacalności do KNF zgodnie z zasadami Solvency II - kwartalnie
- d) roczne sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, które są sprawozdaniami specjalnego przeznaczenia sporządzanymi zgodnie z wymogami Solvency II.

Dla pkt c) i d) powyżej obowiązującą podstawą ujmowania aktywów i zobowiązań, a także w niektórych przypadkach wyceny tych składników, są zasady rachunkowości wynikające z MSR.

Tym samym, oprócz zwiększenia transparentności polskiego rynku ubezpieczeń wprowadzenie obowiązku stosowania MSR również dla celów statutowych pozwoliłoby zakładom ubezpieczeń uniknąć ponoszenia kosztów związanych z prowadzeniem „potrójnej” księgowości.

Obecnie ustawa o rachunkowości dopuszcza stosowanie MSR dla emitentów papierów wartościowych na rynku regulowanym oraz dla tych zakładów, które należą do grupy kapitałowej, w której jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR. Przy czym mimo, że opcja ta jest dostępna dla większości dużych zakładów ubezpieczeń w Polsce żaden z nich nie korzysta z tej możliwości. Istnieje wiele przyczyn tego zjawiska, ale dwa główne to:

- brak jasnych uregulowań prawnych dotyczących wpływu przejścia na MSR przy sporządzaniu sprawozdań finansowych na rozliczenia podatkowe zakładu ubezpieczeń;
- przejście na MSR dla celów sprawozdawczości statutowej nie eliminuje konieczności prowadzenia ksiąg rachunkowych wg PAS ze względu na wymóg wspomnianego powyżej regularnego raportowania do KNF.

Tym samym wprowadzeniu obowiązku sporządzania sprawozdań finansowych wg MSR powinny towarzyszyć zmiany w przepisach regulujących kwestie raportowania do KNF.

Podobnie proponujemy rozszerzenie możliwości (opcji) stosowania MSR na fundusze inwestycyjne (z których wiele jest notowanych na regulowanym rynku), alternatywne spółki inwestycyjne oraz towarzystwa funduszy inwestycyjnych, które nie będąc w grupie kapitałowej lub z mocy jej ustawowej definicji nie mogą w nich być (np. fundusze inwestycyjne) nie mogą stosować tych standardów. Stosowanie MSR przez powyższe jednostki ułatwi interesariuszom, w szczególności inwestorom funkcjonowanie na rynkach kapitałowych poprzez większą porównywalność z podobnymi jednostkami z innych krajów, które sporządzają swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR a samym jednostkom ułatwi funkcjonowanie poprzez wyeliminowanie konieczności prowadzenia ‘podwójnej’ księgowości (np. wiele niepublicznych FIZ-ów sporządza pakiety konsolidacyjne wg MSR, ale dla celów statutowych nie może stosować MSR z uwagi na fakt, że według ustawy o rachunkowości nie wchodzi w skład grupy kapitałowej sporządzającej sprawozdania finansowe wg MSR).

Jednocześnie stosowane MSRów miałyby być opcją, nie obowiązkiem, gdyż nie ma konieczności nakładania ustawowego obowiązku stosowania MSRów na fundusze zamknięte (w szczególności nie będące publicznymi funduszami), które często nie są zainteresowane pozyskaniem nowych uczestników spoza grupy kapitałowej, a proponowane zmiany skutkowałyby tylko i wyłącznie zwiększonym nakładem pracy służb księgowych.

Rozszerzając katalog jednostek zobowiązanych lub uprawnionych do stosowania MSR, przepis mówiący o obowiązku badania takiego sprawozdania finansowego zostałby utrzymany.

2) Ponadto, wychodząc poza ramy projektu Bilans, prosimy o rozważenie zmian obecnych przepisów ustawy o rachunkowości w zakresie odnoszącym się do poniższych kwestii, które w praktyce wzbudzają wiele wątpliwości zarówno po stronie sporządzających jak i audytorów:

— Podpisywania sprawozdania finansowego oddziału: ustawa przewiduje, że sprawozdanie jednostki podpisywane jest przez kierownika jednostki, jednak definicja kierownika jednostki w art. 3

LEWIATAN

nie odnosi się w ogóle do oddziałów przedsiębiorców zagranicznych. W praktyce spotykamy się z wieloma rozwiązaniami, w tym z podpisywaniem sprawozdania finansowego przez dyrektora oddziału (jedna osoba) lub też podpisywaniem przez zarząd przedsiębiorcy zagranicznego (zazwyczaj organ wieloosobowy). Doprecyzowanie tego aspektu w ustawie o rachunkowości zapewniłoby większą spójność praktyki. Nadmieniamy, że podpisywanie sprawozdania finansowego oddziału przez zarząd przedsiębiorcy zagranicznego jest w przeważającej części przypadków wiąże się z trudnościami w zrozumieniu tego wymogu przez zarząd (dlaczego mają podpisywać).

- Obowiązku badania sprawozdania finansowego oddziałów zakładów ubezpieczeń, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy w świetle przepisu art. 53 ust. 2b. (roczne sprawozdanie finansowe oddziału przedsiębiorcy zagranicznego uważa się za zatwierdzone, jeżeli zostało zatwierdzone sprawozdanie finansowe przedsiębiorcy zagranicznego, obejmujące dane sprawozdania finansowego tego oddziału) w powiązaniu z art. 69 ust. 1b. (kierownik oddziału przedsiębiorcy zagranicznego składa we właściwym rejestrze sądowym roczne sprawozdanie finansowe oddziału). W praktyce zdarza się, iż sprawozdania finansowe oddziałów zakładów ubezpieczeń są poddawane badaniu po tym jak przedsiębiorca zagraniczny dokonał zatwierdzenia swojego sprawozdania finansowego (które obejmuje dane sprawozdania oddziału). W takiej sytuacji wydaje się, że badanie nie spełnia swojej roli z uwagi na fakt, iż w przypadku zidentyfikowania istotnych zniekształceń w sprawozdaniu oddziału, jego skorygowanie wymagałoby skorygowania sprawozdania finansowego przedsiębiorcy zagranicznego, które już zostało zatwierdzone.
- Obowiązku sporządzenia sprawozdania finansowego w okresie 3 miesięcy od dnia bilansowego, o czym mowa w art. 52 ust 1 ustawy. Przepis art. 53 ust. 1 ustawy pozwala na zatwierdzenie sprawozdania finansowego w okresie 6 miesięcy od dnia bilansowego. W takiej sytuacji wydaje się, że lepszym byłoby pozwolić przedsiębiorcom, w ramach swobody prowadzenia działalności gospodarczej, ustalić dowolnie termin sporządzenia sprawozdania finansowego w zakresie 6 miesięcy od dnia bilansowego za pomocą wewnętrznych regulacji podmiotów, na przykład za pomocą regulacji w polityce rachunkowości.
- Ustalenie ustawowo delegacji dla Ministra Finansów w sprawie ustalenia technicznych warunków, jakie spełniać powinny podpisy elektroniczne składane przez Zarząd i osoby odpowiedzialne za sporządzenie sprawozdania finansowego. Doświadczenia ostatniego okresu bilansowego związane z wprowadzonym obowiązkiem składania przez ww. osoby podpisów w formie elektronicznej ujawniły wiele problemów zarówno z samym składaniem podpisów na sprawozdaniach, jak i potem ze składaniem tych sprawozdań do KRS. Wielość rozwiązań technicznych i konfiguracji sposobów składania podpisów komplikuje i utrudnia podpisywanie i weryfikację tych dokumentów. Wydaje się, iż lepszym rozwiązaniem byłoby wskazanie konfiguracji technicznej składanych podpisów i tym samym uproszczenie procesów ich składania i weryfikacji.

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

